

SLUCHOVÁ ANALÝZA A SYNTÉZA

Nácvik sluchové analýzy a syntézy provádíme ve třech etapách, které jsou řazeny od jednodušších úkolů až po úkoly nejsložitější. Nácvik začínáme úkoly 1.etapy, k úkolům 2. etapy přistoupíme až po jejich zvládnutí. Cvičíme dle možností denně. Délka cvičení je individuální, doporučujeme přibližně 10 minut, u mladších dětí nebo u dětí s brzkým nástupem únavy je možné cvičení rozdělit do dvou částí. Po delší přestávce, při delším přerušení cvičení, lze předpokládat zhoršení výsledků, nebo návrat do původního stavu.

V počátku nácviku je možné pomáhat si přehnanou, důraznější výslovností těch částí slov, které má dítě za úkol poznat. Výrazně pomáhá také zrkovná opora /psaní, různé druhy písmen, písmenková abeceda.../, cílem nácviku je však zvládnutí všech úkolů pouze za pomoci sluchu.

1.etapa: rozklad vět na slova

Dítě určuje počet slov ve větě, vymyslí věty s určeným počtem slov, určuje pořadí určeného slova ve větě. Začínáme větami s malým počtem slov, bez předložek, postupně věty prodlužujeme. Při počítání slov, slabik, si můžeme pomáhat tím, že každé slovo, později slabiku, znázorňujeme položením kostičky nebo jiného předmětu na stůl, slovo=tlesknutí, slovo=napsaná čárka atd.

2.etapa: rozklad slov na slabiky a naopak

Zpočátku volíme slova jednodušší /slova typu máma, mele, píše/, později slova začínající na samohlásku /ovoce, Ivan/, následují slova se souhláskovými shluky /mléko, pilka/, slova postupně prodlužujeme, poslední nacvičujeme slova pro dítě málo známá, končíme slovy pro dítě neznámými.

Do této etapy patří:

- rozkládání slov na slabiky
- určování první, později poslední slabiky ve slově
- poznávání slabiky ve slově /tleskni až řeknu ve slově slabiku ma/
- vymýšlení slov, která začínají na určenou slabiku
- řeknu Ti slabiky, a ty z nich vytvoř slovo, slabiky jdou po sobě ve správném pořadí /ma, lu, je = maluje/, později jsou zpřeházené /lu, ma, je = maluje/
- slovní fotbal: první hráč řekne slovo, druhý řekne slovo, které začíná poslední slabikou slova předcházejícího

3.etapa: rozklad slov na hlásky a naopak

- určování první, poslední hlásky ve slově /začínáme od souhlásek, když dítě zvládá pokračujeme samohláskami/
- říkej slova která začínají na hlásku... /pokračuje se: končí na hlásku..., mají hlásku... uprostřed, mají hlásku... nakonec /.
- poznávání hlásky ve slově / tleskni až řeknu ve slově hlásku m, atd/
- urči, kolikátá byla ve slově hlásky m...
- říkej slova, nesmí v nich být určená hlásky

V příloze jsou slova na procvičování rozkladu slov na hlásky a zpět /skládání slov z hlásek/. Slova jsou řazena do jednotlivých očíslovaných bloků podle obtížnosti /nejlehčí slova v bloku číslo 2/. Procvičujte v uvedeném pořadí. Při nácviku v bloku začínáme u slov známých pro dítě, potom cvičíme slova méně známá, a nakonec slova pro dítě těžká, neznámá /, tato prokážou, zda můžete pokračovat v nácviku slov z následujícího bloku/ Nacvičovaná slova dítě nevidí, pouze poslouchá.

Rozklad: dospělý přečte slovo a dítě ve volném tempu říká hlásky, jak po sobě následují

Skládání: obrácený postup

Zdroj: https://www.pppuk.cz/soubory/nase_sluzby/pro_skoly/chomutov-ss-a-sa_2.doc